

Přehled základních témat a terminologie

- gramotnost - funkční, literární, kulturní
 - recepce uměleckého textu
 - smysl práce s literární fikcí, role emocionality a racionality v přístupu k literární fikci
 - literární komunikace a její fáze
 - literární komunikace a její didaktické usměrňování na 1. stupni ZŠ, literárněvýchovný proces
 - metody práce v literární výchově podle pramenů (zdrojů):
 - textová metoda (metoda práce s textem; textovou metodou je zejména didaktická interpretace textu, ale také např. metoda čtení, naslouchání, psaní, prožívání /metoda interpretační přípravy/ nebo hodnocení /metoda interpretačního vyústění/)
 - ústní metoda (dialogická, monologická)
 - vizuální metoda (ilustrace, fotografie, film, video apod.)
 - východisko literárněvýchovné práce - jedinečný text a jeho specifika
 - učitelova příprava na práci s uměleckým textem (literárněvědná, pedagogicko-psychologická, metodická)
 - psychický vývoj dítěte mladšího školního věku ve vztahu k možnostem literárněvýchovné práce
 - fáze literárněvýchovného procesu; metody práce v literární výchově podle fází literárněvýchovného procesu
 - motivace a její metody (psychologické, věcné)
 - funkce orientačního rozhovoru
 - interpretační fáze hodiny (*návaznost na 3. ročník, předmět interpretace literárních textů*)
 - didaktická (výběrová, literárněvýchovná) interpretace jako racionální, problémový metodický postup.
- Způsoby uplatňování didaktické interpretace:
- a) výklad ústřední myšlenky textu (interpretační makroprocesy),
 - b) mikroanalýza (interpretační mikroprocesy).
- Metody didaktické interpretace (*rozšíření typologie uvedené v doporučené studijní literatuře*):
- a) metody podle předmětu interpretace:
 - základní
 - komparační (kontextová, intertextová, intratextová)
 - b) metody podle zaměření interpretace na jednotlivé složky struktury textu:
 - epický text (odhalování ústřední myšlenky textu, přemýšlení nad autorovým přístupem k tématu, interpretační práce s literární postavou, dějem, prostředím děje, řešením vypravěčské roviny, kompozicí, s jazykovými prostředky)
 - lyrický text (odhalování ústřední myšlenky textu, přemýšlení nad autorovým přístupem k tématu, interpretační práce s jednotlivými motivy, kompozicí, s jazykovými prostředky)
 - c) metody podle charakteru interpretace:
 - recepční
 - produkční, tvořivé (slovesná, výtvarná, hudební, dramatická)
 - d) metody podle převažující funkce interpretace:
 - metoda s aspektem porozumění sdělení textu
 - metoda s aspektem literárněteoretickým
 - metoda s aspektem literárněhistorickým

- metoda s aspektem hodnocení
- e) metody podle způsobu řízení interpretace:
 - sokratovská metoda
 - heuristická metoda
 - metoda „zdánlivé improvizace“
- f) metody podle vztahu k jednotlivým fázím literární komunikace:
 - metoda orientovaná na percepci
 - metoda orientovaná na apersepci
 - metoda orientovaná na interpretaci (jako fázi literární komunikace)
 - metoda orientovaná na konkretizaci
- g) metody podle preferovaného charakteru poznávacích procesů:
 - metoda preferující porozumění
 - metoda preferující aplikaci
 - metoda preferující analýzu
 - metoda preferující syntézu
 - metoda preferující hodnotící posouzení.

/Izolovanost jednotlivých metod je pouze pomocná a zdánlivá, mnohé metody se v praxi prolínají, jsou často spíše metodickými aspekty jediné konkrétní interpretační činnosti./

- literárně teoretická terminologie, kterou má poznat žák na 1. stupni ZŠ
- tzv. následné literárně estetické činnosti
 - reprodukční (reprodukce, předčítání, recitace, dramatizace)
 - produkční (prvky tvořivého psaní)
 - práce s ilustrací
 - využívání prvků dramatické výchovy v literární výchově (metody tvořivé dramatiky a jejich využití v literární výchově)
- organizační formy práce v literární výchově, práce individuální a skupinová
- využití didaktických her v literární výchově
- rozvoj vyjadřovacích a přímých komunikačních dovedností žáků
- působení na postoje a hodnotovou orientaci prostřednictvím axiologické složky literárních textů
- práce s informacemi a informačními zdroji
- aktuální literární výchova - smysl a náplň
- mimočítanková četba žáků (společná, individuální), výchova ke čtenářství
- výchova filmového a televizního diváka